

hvad der er foreskrevet for de Andre, at de ved Forligelsescommissionen skulle komme overens om de Villkaar, paa hvilke Skilsmisfen skal indtræde. Dette have vi søgt at afhjælpe ved det Forslag, vi have stillet under Nr. 39, og jeg tillader mig at henvende det ærede Things særdeles Opmærksomhed derpaa; naar dette Forslag antages, vil der fremdeles ogsaa med Hensyn til dem, der have indgaaet det borgerlige Egtteskab, blive bibeholdt to Mæglinger, førend de kunne opnaae Skilsmisse, og det troer jeg, man maa ønske ogsaa maa vedblive.

Ordføreren: Hvad angaaer den sidste ærede Talers Anskuelse om at Børnene ikke skulde have nogen Ret, troer jeg, at den er saa aldeles usædvanlig, at jeg ikke behøver nærmere at imødegaae den, men jeg skal dog tilføie et Par Ord. Man maa saaledes gaae ud fra den Forudsætning, at den Mulk, som er fastsat for at Børnene forsømme Skolen, har sin Begrundelse deri, at man antager, at Børnene have en Ret til at faae Oplysning og Underviisning, og at, naar Forældrene ikke selv bære Omsorg for dem, er det det Offentlige, som maa drage Omsorg derfor, og tvinge dem til at lade deres Børn undervise. Altsaa har Børnet i dette Tilfælde en Ret til at faae Oplysning, som er anerkjendt af Staten. Man kan sige: det er Statens Ret, men Statens og Børnets Ret falde her sammen, thi det er i Statens Interesse, at der ikke opvores en Mængde aldeles uvidende og forvildede Personer. Jeg troer derfor, som sagt, at jeg ikke behøver nærmere at gaae ind paa den sidste ærede Talers Synsmaade med Hensyn til dette Punkt. — Hvad angaaer det under Nr. 32 stillede Forslag, da gaaer det ud paa det Samme, som Thinget ved flere Afstemninger har meent ikke at burde gaae ind paa.

Med Hensyn til det under Nr. 34 stillede Forslag, miskjender jeg aldeles ikke den Hovedanskuelse, som træder frem deri, men jeg troer ligeledes, at man fra Statens Side ikke bør gaae ind paa et saadant Forslag. Jeg troer, at Staten har Ret til at fordrø, at der ikke i dens Midte opvores Medlemmer af Samfundet, der ere i fuldkommen Uvidenhed om,

at der er en Gud i Himlen, at der er et Forsyn, en Ubdødelighed. Jeg troer, at Staten maa paasee, at dens Medlemmer kjende disse almindelige religiøse Begreber — hvis fyldige Indhold rigtignok ikke kommer derved, at man holder sig til dem blot i Almindelighed — for at de, som have Ret til at aflægge Ed — og ethvert Medlem af Samfundet har det, naar han kommer til en vis Alder — ikke skal savne Kundskaber herom, ligesom jeg ogsaa, som sagt, antager, at det for Børnernes egen Skyld er af højeste Bigtighed, at de ikke savne disse Begreber, til hvilke en fyldigere religiøs Udvikling kan knytte sig.

Hvad Forslaget under Nr. 35 angaaer, da troer jeg, at det er en god Redactionsforandring.

Med Hensyn til Forslaget under Nr. 38 gjælder det Samme, som jeg har yttret med Hensyn til Nr. 32.

Med Hensyn til Forslaget under Nr. 39 skal jeg bemærke, at vi uforandret have optaget § 12 i den Form, hvori den er kommen fra Cultusministeren; Udvalget har antaget, at der bag dette Cultusministeriets Forslag laae en administrativ Vanfærlighed, som kunde gjøre Bestemmelsen uønskelig. Jeg troer imidlertid, at den sidste ærede Taler er i Bildfarelse, naar han mener, at der skal foregaae to Forligsmæglinger, saaledes at den ene skulde gaae ud paa at see at faae dem til at blive sammen, og den anden gaae ud paa at faae dem fra hinanden. Det er aldeles ikke Tilfældet, de have begge den samme Hensigt at forlige dem, hvilket vil fremgaae af Forordningen af 18de December 1811. Der hedder det nemlig „saa finder Kongen sig bevæget til herved at opfordre sine geistlige Embedsmand, at de, i Overensstemmelse med 2—9—8, forene deres Bestræbelser med de verdslige Øvrigheds og de af Kongen anordnede Forligelsescommissioners til det æresfulde Niemed: at forebygge og hemme saadanne Misforstaaelser mellem Hunsbønde og Husfru, der kunde fremkalde Tvedragt og varig Attraa til at skilles fra hinanden!“ Hele Udvalget har antaget, at den Mægling for Øvrigheden, som blev tilbage, ligeledes vilde gaae ud paa at forlige de paagjældende Egttefolk. Jeg har saaledes aldrig troet, at der var nogen Rea-